

Avaleht>Teie õigused>Süüdistatavad (kriminaalmenetlused)

Süüdistatavad (kriminaalmenetlused)

Küpros

Nendel teabelehtedel selgitatakse, mis juhtub, kui isikut kahtlustatakse või süüdistatakse kuriteos, mida menetletakse kohtus. Teabeleht nr 5 sisaldab teavet väiksemate liiklusnõuete rikkumiste kohta, mille puhul kohaldatakse tavaliselt kindlaksmääratud karistust, näiteks rahaträhvi. Kui te olete kuriteo ohvriks langenud, leiate kogu teabe oma õiguste kohta siit.

Kriminaalmenetluse lühikirjeldus

Allpool esitatakse kriminaalmenetluse tavapärase etappide lühikirjeldus.

Politsei võib kuriteos kahtlustatava isiku üle kuulata. Politsei vastutab kuriteo uurimise eest.

Kahtlusala võib vahistada kohtumääruse alusel, välja arvatud jõhkra kuriteo puhul.

Enne ülekuulamist peab kahtlusala teavitama tema õigusest suhelda advokaadiga ning teda tuleb hoiatada.

Kui uurimise tulemusel ilmnevad kahtlusala vastu süütõendid, esitab politsei talle ametliku süüdistuse. Raskete kuritegude korral langetab süüdistuse esitamise otsuse peaprokurör. Selle politsei õiguse üle teostab alati kontrolli peaprokurör, kellel on põhiseaduse kohaselt õigus algatada, läbi viia ja võtta üle kriminaalmenetlus ning seda menetlust jätkata või see katkestada.

Politsei esitab piirkonakohtu kohtunikule heakskiitmiseks rikkumist või rikkumisi sisaldava süüdistusakti. Selle heakskiitmise korral peab süüdistatav ilmuma kindlaksmääratud kuupäeval kohtusse.

Sõltuvalt kriminaalasja raskusastmest võib kohut mõista järgnevalt: a) lihtmenetluse käigus ühe kohtuniku poolt selle piirkonna kohtus, kus rikkumine toime pandi; b) teabe alusel kriminaalkohtus, mis koosneb kolmest piirkonakohtu kohtunikust ja mida juhib piirkonakohtu esimees.

Lihtmenetluse puhul kutsutakse süüdistatav kindlaksmääratud kuupäeval kohtusse, kus ta peab ütleva, kas ta tunnistab end talle esitatud süüdistuses või süüdistustes süüdi või mitte. Kriminaalkohtus menetletavate kriminaalasjade puhul, toimub eelistung määratud kuupäeval piirkonakohtu kohtuniku ees.

Eelistungist võib loobuda, kui peaprokurör kinnitab, et see ei ole vajalik. Tänapäeval on kombeks eelistungist loobuda.

Kuriteos kannatanul on õigus nõuda erasüüdistusmenetluse alustamist.

Peaprokurör vastutab kokkuvõttes kriminaalsüüdistuste eest, sealhulgas süüdistuse tagasivõtmise õiguse eest.

Küprosel ei mõista kohut vandekohtunikud.

Kui kohus otsustab järelepärimise põhjal, et süüdistatava üle ei saa kohut mõista tema vaimse tervise või süüdimatu seisundi tõttu, võib kohus otsustada saata süüdistatava psühhiaatrilisele ravile.

Süüdistatav võib esitada esialgseid vastuväiteid oma süüdistustele, tuginedes järgmistele alustele: a) sisulise või territoriaalse pädevuse puudumine, b) varasem õigeks- või süüdimõistmine sama teo või samade tegude eest, c) rikkumis(t)e eest armuandmine, d) süüdistused on ebatäielikud või eksitavad.

Seotud kuritegude puhul võib ühes ja samas süüdistusaktis esitada süüdistuse rohkem kui ühele inimesele. Kui seda peetakse ebaõiglaseks, võib kohus anda korralduse süüdistuste eraldamiseks kohtumõistmise eesmärgil.

Kohtuistungil alguses esitab prokurör tõendid. Süüdistuse esitamise järel otsustab kohus, kas menetluseks on alust. Kui jah, siis kutsutakse süüdistatav kohtu ette ennast kaitsma ning teda teavitatakse tema õigusest vaikida või esitada avaldus süüpingist või anda vande all ütlusi. Süüdistatav võib igal ajal esitada tõendeid enda kaitseks. Süüdistatava õigusest vaikida ei tohi teha teda kahjustavaid järeldusi. Kui kaitse on oma argumentid esitanud, esitavad menetluse pooled oma lõppsõna ja kohus langetab otsuse.

Kõiki vande all ütlusi andnud tunnistajaid võib risküsitleda.

Kohtumenetluse käigus tuleb järgida õiglase kohtuliku arutamise põhimõtteid. Kogu kohtumenetluse jooksul lähtutakse süütuse presumptsioonist.

Tõendamiskohustus lasub alati prokuröriil. Kui kohus ei ole kohtumenetluse lõpus täiesti kindel süüdistatava süüs, tuleb süüdistatav õigeks mõista.

Kui süüdistatav mõistetakse süüdi, järgneb karistuse määramine.

Üksikasjalikku teavet menetluse kõikide etappide ja oma õiguste kohta leiate teabelehtedelt. See teave ei asenda õiguslast nõu ning selle eesmärk on vaid anda juhiseid.

Euroopa Komisjoni roll

Euroopa Komisjonil ei ole liikmesriikide kriminaalmenetluses mingit osa ning komisjon ei saa teid kaebuste korral aidata. Nendel teabelehtedel esitatakse teave selle kohta, kuidas ja kellele kaebus esitada.

Vajaliku teabe leidmiseks klikkige alltoodud linkidel

1. Õiguslaste nõu saamine

2. Minu õigused kuriteo uurimise ajal

Vahistamine ja läbiotsimine

3. Minu õigused kohtumenetluse ajal

Karistusliigid

4. Minu õigused pärast kohtumenetlust

5. Liiklusnõuete rikkumised

Seonduvad lingid

[Küprose Vabariigi prokuratuur](#)

[Küprose ülemkohus](#)

[Küprose politsei](#)

Viimati uuendatud: 18/07/2019

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

1. Õiguslase nõu saamine

Kui te olete kaasatud mingil viisil kriminaalmenetlusse, on sõltumatu õiguslase nõu saamine väga tähtis. Teabelehtedelt leiate teavet selle kohta, millal ja millistel tingimustel on teil õigus olla esindatud advokaadi poolt. Lisaks leiate nendelt teavet selle kohta, mida advokaat teie heaks teeb. Sellel üldisel teabelehel esitatakse teave selle kohta, kuidas leida advokaat ja kuidas kaetakse tema tasud, kui te ise maksta ei suuda.

Advokaadi leidmine

Kui teid kahtlustatakse kuriteos osalemises, on teil õigus konsulteerida advokaadiga. Kui teile esitatakse kriminaalsüüdistus, on teil õigus olla kohtumenetluses esindatud advokaadi poolt. Teil on alati õigus kasutada teie valitud advokaadi teenuseid.

Advokaadi ja kliendi vaheline suhtlus on konfidentsiaalne. Suheldakse privaatset ning vahetatud teavet tohib avaldada ainult teie nõusolekul.

Advokaadile tasumine

Kui kuriteo eest, milles teid süüdistatakse, on ette nähtud enam kui ühe aasta pikkune karistus, on teil õigus saada kõikides kohtuvaidluse etappides õigusabi. Kui te taotlete õigusabi, otsustab kohus, kas õigusabi andmine on õigustatud, tuginedes kohtu korraldusel hoolekandeameti koostatud aruandele, mis käsitleb teie sotsiaal-majanduslikku olukorda.

Kui teil on õigus õigusabile, võite te valida advokaadi [Küprose Advokatuuri](#) koostatud nimekirjast. Advokaatide nimekirja kohta võite leida asjakohast teavet selle kohtu kantsleis, kus menetlus teie vastu algatati. Kui te ei vali nimekirjast advokaati, võib kohus selle teile määrata.

Kui te esitate õigusabi saamiseks valeavaldusi oma rahalise olukorra kohta, käsitatakse seda kuriteona. Sellise teo toimepanemisel peate te riigile hüvitama saadud õigusabi ning kohus võib selle kohta teha määruse.

Kui teil on advokaadi suhtes kaebusi seoses tegutsemiseeskirjade rikkumisega, võib need esitada [Küprose Advokatuuri](#) distsiplinaarnõukogule.

Seonduvad lingid

[Õigusabi alane teave justiits- ja avaliku korra ministriumist](#)

[Küprose Advokatuur](#)

Viimati uuendatud: 18/07/2019

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

2. Minu õigused kuriteo uurimise ajal (enne asja kohtulikku arutamist)

Mis on eeluurimise eesmärk?

Eeluurimise eesmärk on teha kindlaks kuriteoga seotud asjaolud.

Reeglina viib eeluurimist läbi politsei. Erandkorras võib ministrite nõukogu või peaprokurör lubada eeluurimises osaleda ekspertidel. Otsuse süüdistuse esitamise kohta langetab üldjuhul politsei ning selle õiguse üle teostab kontrolli peaprokurör. Raskete kuritegude korral langetab otsuse peaprokurör.

Eeluurimine algab siis, kui politsei jõuab teave kuriteo või kuritegude toimepanemise kohta.

Politsei uurib kuriteopaika ning kogub asjakohast teavet ja materjale. Lisaks uurib politsei kõiki isikuid, kellel on teavet kuriteo kohta ning võtab neilt ütlused.

Kui tõenditest nähtub, et te olite kuriteoga seotud, võib politsei teid enne või pärast vahistamist üle kuulata.

Millal ja kuidas võib politsei minult teavet küsida?

Kui politsei arvab, et teil on kasulikku teavet kuriteo kohta, võidakse nõuda teie ilmumist politseijaoskonda, et anda ütlusi või esitada mis tahes asjakohaseid dokumente. Kui te keeldute kohaletulemisest, võib politsei esitada teile kirjaliku hoiatuse. Mõistliku põhjusega keeldumine on kuritegu.

Kas mind teavitatakse minu õigustest?

Kui teid kahtlustatakse kuriteos osalemises, tuleb teid enne ülekuulamist hoiatada, et „teil on õigus vaikida, välja arvatud juhul, kui te seda ei soovi. Kõik, mida te ütlete, võidakse üles kirjutada ja seda võidakse kasutada asitõendina“. Kui te olete alaealine, peab teid teavitama ka õigusest ühendust võtta oma vanema või hooldajaga.

Teid võidakse vahistada kohtumääruse alusel ja teatavatel juhtudel ka ilma vahistamismääruseta. Täiendavat teavet leiate [siit](#).

Millist teavet mulle vahistamisel antakse?

Teid tuleb teavitada vahistamise põhjustest, välja arvatud juhul, kui see ei ole võimalik teie vägivaldse reageerimise tõttu.

Mis juhtub pärast vahistamist?

Teid tuleb viia kohtuniku ette 24 tunni jooksul, välja arvatud juhul, kui teid enne seda vabastatakse.

Mis juhtub, kui minu kohta on välja antud Euroopa vahistamismäärus?

Euroopa vahistamismääruse puhul tuleb järgida menetlust ning määrus peab sisaldama õigusaktides nõutud teavet. Selle peab välja andma taotleva riigi kohtuorgan. Täiendavat teavet leiate [siit](#).

Kas mind hoitakse vahi all?

Kui politsei leiab, et teid tuleks kinni pidada, peab ta taotlema piirkonnakohtu kohtunikult luba teie vahi alla jätmiseks maksimaalselt kaheksaks päevaks.

Seda ajavahemikku võib pikendada, tingimusega et vahi all hoidmise kogukestus ei ületa kolme kuud.

Kohus võib otsustada jätta teid vahi alla, kui on olemas tõendid, mis annavad alust arvata, et te osalesite käsitletava(te) rikkumis(t)e toimepanemisel. Lisaks kaalub kohus, kas teid tuleks eeluurimise ajaks vahi alla jätta ning püüab tasakaalustada seda vajadust teie õigusega vabadusele.

Kas ma võin esitada kaebuse minu vahi alla jätmise otsuse peale?

Te võite esitada selle otsuse peale kaebuse. Kaebus tuleb esitada kümne päeva jooksul.

Mis juhtub siis, kui ma ei vasta politsei küsimustele?

Kui süüdistatav kasutab oma õigust vaikida, ei tohi sellest teha teda kahjustavaid järeldusi.

Politsei poolt läbiviidav ülekuulamine ei tohi olla rõhuv ega korduv.

Kas mul võib ülekuulamise ajal olla advokaat?

Sel ajal, mil politsei teid üle kuulab, ei ole teil õigust advokaadile. Kui teid vahistatakse, on teil õigus võtta viivitamata telefoni teel privaatset ühendust teie valitud advokaadiga.

Ma ei oska menetluse keelt. Kas ma saan kasutada tõlgi abi?

Seadusega on ette nähtud, et te peate saama kasutada tõlgi teenuseid keeles, mida te täielikult valdate ja räägite.

Kas ma võin rääkida sugulasele või sõbrale minuga toimuvast?

Teil on õigus võtta ühendust teie valitud sugulase või mõne teise isikuga. Kui te olete alaealine, on teil

ühtlasi õigus võtta politsei juuresolekul ühendust oma vanema või hooldajaga. Politsei teavitab teie vanemat või hooldajat teie kinnipidamisest.

Ühendusevõtmine sõprade ja sugulastega võib viibida 12 tundi, kui on alust arvata, et selle õiguse kasutamine vahetult pärast vahistamist:

põhjustab tõendite hävitamise;

takistab teis(t)e isiku(te) vahistamist seoses sama kuriteoga või

põhjustab teis(t)e kahtlusalus(t)e põgenemise või uue kuriteo toimepaneku.

Olen pärit teisest liikmesriigist. Kas ma võin ühendust võtta oma riigi saatkonnaga?

Kui te olete pärit teisest riigist, on teil õigus võtta ühendust oma riigi saatkonna või konsuliga. Kui esindajaid ei ole, on teil õigus võtta ühendust [ombudsmeni bürooga](#) või [inimõiguste kaitse rahvusvahelise organisatsiooniga](#).

Kas ma võin kinnipidamise ajal kohtuda arstiga?

Kui te vajate vahi all olemise või kinnipidamise ajal arstiabi, peab politsei tagama, et arst vaataks teid läbi, ning viima teid vajaduse korral haiglasse. Arsti võite ise valida.

Kas ma pean olema eeluurimise ajal Küprosel kohapeal?

Kui te olete välisriigi elanik, puudub teil seaduslik kohustus viibida eeluurimise ajal kohal. Õigusaktidega ei ole veel ette nähtud võimalust osaleda eeluurimises videolingi kaudu.

Te võite riigist lahkuda, kui teie kohta ei ole välja antud vahistamismäärust.

Kas eeluurimise käigus võib läbi otsida minu kodu või minu ettevõtte valduses olevad ruumid?

Teie kodu või teie valduses olevad ruumid tohib läbi otsida ainult siis, kui selleks on saadud läbiotsimismäärus, välja arvatud juhul, kui te nõustute läbiotsimisega kirjalikult.

Kas isiku läbivaatus on lubatud?

Samuti võib samast soost isik teie isiku läbi vaadata. Täiendavat teavet leiate [siit](#).

Kas politsei võib võtta minu sõrmejäljed, DNA-proovi jmt?

Kui teid peetakse kinni, on politseil seaduslik õigus eeluurimise raames teostada mõõtmisi, teid pildistada, võtta sõrmejäljed, peopesa kujutised, teie käekirja näidis ning küünite-, juuste- ja süljeproov.

Teie keeldumine kujutab endast kuritegu, mille eest on karistuseks ette nähtud vangistus või rahaträlv. Lisaks võib politsei võtta teie nõusolekul teie vere- või uriiniproovi. Kui te ei ole sellega nõus, võidakse hankida kohtumäärus, mis lubab politseil meditsiinilise järelevalve all sellised proovid võtta.

Kas ma pean osalema äratundmiseks esitamise toimingus?

Kui teid peetakse seaduslikult kinni, on politseil õigus nõuda, et te osaleksite äratundmiseks esitamise toimingus.

Kas ma võin esitada kaebuse politseipoolse kohtlemise peale?

Politsei vastu võib kaebuse esitada [politsei vastu esitatud kaebuseid uurivale sõltumatule asutusele](#).

Mis juhtub eeluurimise lõpus?

Politsei võib teile esitada süüdistuse, kui eeluurimise lõpus on piisavalt tõendeid teie vastu kriminaalasja algatamiseks. Enne süüdistuse esitamist tuleb teid teavitada teie õigustest. Te võite tunnista end süüdi või väita, et olete süütu või kasutada õigust anda vastuseid kohtus. Seejärel esitatakse süüdistusakt kohtule.

Aktis esitatud süüdistus võib erineda esialgsest süüdistusest.

Kas mind võib süüdistada kuriteos, milles on mulle teises liikmesriigis juba süüdistus esitatud?

Kui teid on kuriteos juba õigeks või süüdi mõistetud, ei saa teie üle selles kuriteos teist korda kohut mõista. Teid ei saa süüdi mõista tegevuses või tegevusetuses, mis ei olnud kuritegu selle toimepanemise hetkel.

Puudub kord, mis keelaks esitada teile kriminaalsüüdistust kahe erineva liikmesriigi kohtus. See on siiski väga ebatavaline ning te võite esitada ühes neis kahest kohtus oma vastuväited menetluse kohta.

Mis toimub esimesel kohtuistungil?

Kui teid kutsutakse kohtusse, on teil õigus tutvuda tunnistajate ütlustega ja samuti eeluurimise käigus kogutud dokumentidega, sealhulgas nende dokumentidega, samuti süüdistust toetavate dokumentidega.

Prokurör võib kohtumenetluse käigus kutsuda täiendavaid tunnistajaid, kui kaitsjale teatatakse sellest piisavalt aegsasti ette.

Kas soovitakse saada teavet karistusregistris minu kohta sisalduva teabe kohta?

Tavaliselt ei esitata kohtumenetluse jooksul tõendeid teie varasemate karistuste kohta.

Kui teid mõistetakse kuriteos süüdi, võetakse karistuse määramisel arvesse varasemaid samalaadseid süüdimõistmisi ([vt teabelehte nr 5](#)).

Vahistamis- ja läbiotsimisõigus

Politsei õigus vahistada

[Küprose põhiseaduses](#) nähakse ette, et isikut tohib vahistada ainult siis, kui on tehtud nõuetekohaselt põhjendatud määrus. Kriminaalmenetluse seaduse kõiki sätteid, mis lubavad isiku vahistada kohtumääruseta, tuleb lugeda kooskõlas selle põhiseadusliku sättega.

Politsei võib vahistamismääruse saamiseks pöörduda piirkonnakohtu kohtuniku poole. Politsei peab esitama kirjaliku vandetunnistuse, kinnitades, et on olemas tõendid, mis annavad alust arvata, et teid kahtlustatakse kuriteos osalemises ja et teie vahistamine on eeluurimise jaoks vajalik.

Vahistamismäärust ei tehta automaatselt. Otsustamisõigus on kohtunikul ning ta peab leidma tasakaalu ühelt poolt avaliku julgeoleku ja teiselt poolt isiku õiguse vahel vabadusele.

Vahistamismäärus kehtib seni, kuni see viiakse ellu või selle tühistab kohtunik.

Politsei õigus läbi otsida

Teie kodu või teie ettevõtte valduses olevate ruumide läbiotsimiseks on vajalik läbiotsimismäärus, välja arvatud juhul, kui te olete läbiotsimisega sõnaselgelt kirjalikult nõus. Läbiotsimismäärus peab sisaldama põhjendusi. Selle teeb piirkonnakohtu kohtunik politsei poolt vande all antud teabe põhjal. Kohtunik peab olema veendunud, et läbiotsimismääruse tegemiseks on piisavalt alust.

Politseil on õigus peatada teie sõiduk ja see läbi otsida:

kui politseinikul on alust arvata, et seal võib leida uimastavaid aineid;

eesmärgiga kontrollida, kas sõidukis on mis tahes lõhkeaineid või ebaseaduslikke relvi.

Teie isiku läbivaatuse tohib läbi viia samasooline politseinik.

Politseinikul, kellel on alust arvata, et teie valduses on uimastiteid, on õigus teid peatada ja läbi otsida ning uimastite leidmise korral teid vahistada.

Teil ei ole õigust esitada kaebust vahistamis- või läbiotsimismääruse tegemise kohta.

Seonduvad lingid

[Vabariigi prokuratuur](#)

[Küprose ülemkohus](#)

Viimati uuendatud: 18/07/2019

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

3. Minu õigused kohtumenetluse ajal

Kus kohtumenetlus toimub?

Juhtumit arutab selle piirkonna kohus, kus kuritegu toime pandi.

Kohtumenetlus on avalik, välja arvatud juhul, kui kohus otsustab teisiti. Põhjused kinniseks kohtumenetluseks on sätestatud [§7 põhiseaduses](#).

Küprosel ei mõista kohut vandekohtunikud. Kutselistest kohtunikest koosnev kohus mõistab kohut õiguslike ja faktiliste asjaolude põhjal.

Kas süüdistust saab kohtumenetluse ajal muuta?

Süüdistust saab kohtumenetluse käigus muuta juhul, kui kohus sellega nõustub. See võib aset leida siis, kui süüdistuses esitatud teave on ebapiisav või selleks, et viia süüdistus kooskõlla asitõenditega.

Kohtuistungil ajal võib esitada uusi süüdistusi, kui need ilmnevad asitõenditest ja kohus nõustub sellega. Sellisel juhul võib menetluse katkestada, et teil oleks võimalik kaitse ette valmistada.

Kui kohtumenetluse lõpuks suudetakse tõendada ainult osa süüst ning tegemist on eraldiseisva kuriteoga, võidakse teid selles kuriteos süüdi mõista süüdistust muutmata. Samamoodi võidakse teid süüdi mõista kuriteo toimepanemise katses, kusjuures seda tehakse süüdistust muutmata. Kohtumenetluse lõpus võib kohus ette näha, et asitõenditest tulenevalt lisatakse täiendavad süüdistused ning mõista teid süüdi süüdistusakti muutmata. Sellega ei tohi kaasneda õiguse väär kohaldamine.

Te võite muuta oma kaitsevaidet kohtumenetluse käigus kõikide süüdistuste või neist mõne suhtes, kui kohus teil seda teha lubab. Kui te tunnistate end mõnes punktis süüdi, toimetab kohus menetlust süüdistuse ülejäänud punktide osas. Kui te tunnistate end süüdi kõikides punktides, asub kohus kohe karistust määrama.

Millised on minu õigused kohtumenetluse ajal?

Teil on õigus õiglasele ja avalikule ärakuulamisele mõistliku aja jooksul sõltumatu, erapooletu ja pädeva kohtu ees, mis on moodustatud seaduse alusel. Kohtuotsus peab olema põhjendatud ja tavaliselt see avaldatakse, välja arvatud juhul, kui avalikustamine võib kahjustada õigusemõistmise huve.

Kui teid süüdistatakse kuriteos, on teil vähemalt järgmised põhiseaduslikud õigused:

õigus saada kohest ja üksikasjalikku teavet teile mõistetavas keeles teie vastu esitatud süüdistuste laadist ja alustest;

õigus saada piisavalt aega ja vahendeid oma kaitse ettevalmistamiseks;

õigus kaitsta end ise või enda valitud advokaadi abil või kui te ei suuda tasuda õiguslase nõu eest, on teil õigus saada tasuta õiguslast nõu, kui see on õigusemõistmise huvides;

õigus küsitleda teie vastu tunnistama kutsutud tunnistajaid ning õigus nõuda, et teie poolt tunnistama kutsutud tunnistajate suhtes kohaldataks samu tingimusi, mida kohaldatakse teie vastu tunnistama kutsutud tunnistajate suhtes;

õigus saada tasuta õigusabi tõlgi kasutamiseks, kui te ei mõista või ei räägi kohtus kasutatavat keelt.

Kas ma pean osalema kohtumenetluses?

Kui teile on esitatud kohtukutse, siis te peate kohtusse ilmuma. Kui te seda ei tee, tehakse teie kohta vahistamismäärus.

Kas mind hoitakse kohtumenetluse ajal vahi all?

Üldjuhul määratakse teile kohtumenetluse ajal kaitsjon, välja arvatud raskete juhtumite puhul. Kui valitseb tõsine oht, et vabastamise korral ei ilmu te enam kohtuistungile, võidakse teid kinni pidada. Kaitsjoni määramisest võib keelduda ka siis, kui on oht, et te panete vabastamise korral toime täiendavaid õigusrikkumisi.

Kui kaitsjoni määramisest keeldutakse ning asja arutab piirkonnakohus, ei tohi teid kinni pidada mitte kauem kui kaheksa päeva enne teie järgmist kohtuistungit. Kriminaalkohtu puhul ei ole kinnipidamise aeg kindlaks määratud.

Teil on õigus esitada apellatsioon kaitsjoni määramisest keelduva otsuse peale. Apellatsioon tuleb esitada kümne päeva jooksul alates otsuse langetamisest. Puuduvad kindlad ajalised piirangud seoses teie kinnipidamisega enne kohtumenetlust. Teie üle tuleb siiski kohut mõista mõistliku aja jooksul.

Elan teises liikmesriigis. Kas ma saan osaleda kohtumenetluses videolingi kaudu?

Kriminaalmenetluses ei ole võimalik osaleda videolingi kaudu.

Kas mul on advokaat, kes esindab mind kohtumenetluse ajal?

Kohtumenetluse käigus ei pea teid esindama advokaat. Teil on õigus ennast ise kaitsta. Kui teid esindab advokaat, on teil õigus advokaati vahetada menetluse mis tahes etapis.

Kui te ei suuda endale advokaati palgata, on teil õigus saada õigusabi, kui see on õigusemõistmise huvides.

Kui advokaat esindab teid kohtumenetluse ajal, esitab tema teie kaitsevaidete. Kui te kaitsete end ise, on teil samad õigused, sealhulgas õigus vaikida ja õigus keelduda ütluste andmisest enda vastu.

Milline on minu roll kohtumenetluses?

Pärast seda, kui prokurör on süüdistuse esitanud, on teil õigus öelda kohtule, et menetluseks puudub alus ühel järgmistest põhjustest: puuduvad tõendid, mis tõendaksid kuritegu;

prokuröri tõendid on osutunud ebausaldusväärseteks ja ebapiisavateks, et tagada kindel süüdimõistmine.

Kui kohus nõustub teie väitega, mõistetakse teid õigeks, ilma et peaksite end kaitsma.

Kui kohus otsustab, et menetluseks on alust, peab kohus teid teavitama järgmistest õigustest:

õigus anda vande all tunnistusi. Kui te seda teete, siis süüdistaja risküsitleb teid;

õigus esitada süüpingist tunnistusi, mis ei ole antud vande all. Sellisel juhul teid ei risküsitleta;

õigus vaikida. Süüdistatava õigusest vaikida ei tohi teha teda kahjustavaid järeldusi.

Kas ma võin kutsuda enda kaitseks tunnistajaid?

Olenemata sellest, kas te otsustate anda tunnistusi või mitte, on teil õigus kutsuda enda kaitseks tunnistajaid.

Kui te otsustate anda tunnistusi vande all ja teile esitatakse süüdistav küsimus, peab kohus teid hoiatama teie õigusest loobuda vastamisest.

Mis juhtub, kui ma valetan kohtus?

Kui te valetate kohtuistungil käigus, olete te andnud valeütlusi ning see on karistatav vangistusega.

Millised on minu õigused seoses minu vastu esitatud süüdistustega?

Teil on õigus seada süüdistuse asitõendid kahtluse alla, risküsitledes prokuröri tunnistajaid. Samuti võite te esitada vastuväiteid asitõendite vastu.

Kas ma võin esitada asitõendeid oma väidete tõendamiseks?

Te võite esitada oma väidete tõendamiseks mis tahes asitõendeid, mis on asjakohased kohtus käsitletava küsimuse jaoks ja vastuvõetavad õiguse seisukohast. Kui küsimuse all on teie iseloom, võite enda kaitseks tunnistajaks kutsuda iseloomustava tunnistaja.

Kas ma võin kasutada eradetektivi enda kasuks tõendusmaterjali kogumiseks?

Jah, võite küll. Kogutud asitõendid võib esitada kohtus ning nende asitõendite suhtes kohaldatakse samu eeskirju, nagu mis tahes muude asitõendite suhtes.

Kas arvesse võetakse minu kohta karistusregistris sisalduvat teavet?

Teie kohta karistusregistris sisalduvaid andmeid ei tohi kohtumenetluse käigus avaldada, välja arvatud juhul, kui te otsustate esitada tõendeid ja viidata oma iseloomule, esitades süüdistusi prokuröri tunnistaja iseloomu kohta risküsitleluse käigus.

Kohtule võib esitada andmeid teie varasemate õigusrikkumiste kohta juhul, kui kuritegu, millega seoses teie üle kohut mõistetakse, on sarnane muudele kuritegudele, mille te korda olete saanud.

Arvesse võib võtta teie varasemaid süüdimõistmisi teises liikmesriigis, välja arvatud juhul, kui süüdimõistmised on aegunud.

Mis juhtub kohtumenetluse lõpus?

Kohtumenetluse lõpus esitavad menetluse pooled oma lõppsõna ja kohus langetab otsuse.

Kohus võib teid mõista süüdi või õigeks.

Kui teid mõistetakse süüdi, on teil enne seda, kui kohus määrab karistuse, õigus pöörduda kohtu poole, et oma karistust vähendada.

Võimalike karistuste kohta leiab teavet [siit](#).

Milline on kannatanu roll kohtumenetluse käigus?

Kannatanul puudub kohtumenetluses konkreetne roll, kuid ta võidakse kutsuda tunnistama kuriteoga seotud sündmuste ning kuriteo tulemusel kantud või tekkinud kahju osas.

Karistuse määramise protsessis võib prokurör paluda kannatanul kirjeldada kuriteo tagajärgi. Kui te olete nõus maksma kannatanule hüvitist või kui kannatanu on valmis teo andestama, võidakse teie karistust vähendada.

Karistusliigid

Allpool on esitatud loetelu erinevatest karistustest, mida kohus võib teile Kuproset määrata.

Vangistus – st vangisolek riigivanglas konkreetse ajavahemiku jooksul.

Perioodiline vangistus – kui teid mõisteti süüdi kuriteos, mille eest on karistuseks kolm aastat vangistust või vähem, võib teile karistuseks määrata perioodilise vangistuse, mis kestab maksimaalselt 52 nädalat. Nädalase vangistuse periood kestab reedel kella 8.00st kuni esmaspäeval 17.00ni.

Tingimisi vangistus – kui teile määrati karistuseks kaheaastane või lühem vangistus, võib selle kohaldamisest loobuda kolme aasta jooksul teatavatel tingimustel. Kui te rikute tingimusi, pööratakse esialgne vanglakaristus täitmisele ning sellel võivad olla täiendavad tagajärjed.

Katseaeg – kohus võib määrata katseaaja, nõudes, et te jääte kriminaalhooldusametniku järelevalve alla ühe kuni kolme aasta jooksul. Alaealiste õigusrikkujate kohta on õigusaktides erisätted.

Noored õigusrikkujad – kriminaalvastutusele hakatakse võtma vähemalt 14-aastaseid noori. 14–18-aastaseid noori vangistatakse harva.

Alaealise lahutamine oma perekonnast – kui lapsevanem või alaealise eest vastutav isik mõistetakse süüdi teatavates kuritegudes, võib kohus otsustada, et laps toimetatakse turvalisse paika. Sellisel juhul hakkab lapse eest vastutama sotsiaalhoolekande osakonna juhataja.

Korraldus uimastisõltlase ravimiseks – uimastitega seotud õigusrikkumises süüdi mõistetud isiku võib mis tahes muu karistuse määramise asemel suunata võõrutuskliinikusse ravile, tingimisel et isik on sellega nõus.

Tagatis, et te ilmute kohtumõistmisele – sel juhul kehtestatakse tingimused, millega nõutakse teilt seaduse järgimist kindlaksmääratud aja jooksul.

Tingimuste rikkumise korral võidakse teid süüdi mõista nii korra rikkumises kui ka esialgses rikkumises.

Kohus võib nõuda teilt korra järgimist konkreetse ajavahemiku jooksul.

Keeld külastada spordiüritusi – kui teid mõistetakse süüdi jalgpallimatšil või mis tahes muul spordiüritusel toime pandud õigusrikkumise(t)e eest, võib kohus lisaks mis tahes muudele karistustele keelata teil külastada jalgpallimatše või muid spordiüritusi.

Kuriteo tulemusel saadud tulu konfiskeerimise korraldus.

Mootorsõiduki juhtimisõiguse äravõtmine – liiklusnõuete rikkumises süüdimõistmise korral võidakse teilt võtta õigus juhtida mootorsõidukit. See karistus võidakse määrata lisaks mis tahes muule kohtu poolt määratavale karistusele.

Sportpüstitoli omamise või kasutamise keeld – seda keeldu võidakse kohaldada, kui teid mõistetakse süüdi mängu käigus relva ebaseaduslikus kasutamises.

Konfiskeerimismäärus – teilt võidakse konfiskeerida esemed, mida te omate ebaseaduslikult või mille te olete omandanud ebaseaduslikult.

Lammutamiskorraldus – kohus võib käskida lammutada ehitise, mis on püstitatud ebaseaduslikult.

Seonduvad lingid

[Põhiseadusele osutav valitsuse veebisait](#)

Viimati uuendatud: 18/07/2019

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

4. Minu õigused pärast kohtumenetlust

Kas ma võin edasi kaevata?

Teil on tingimusteta õigus esitada apellatsioon ülemkohtule süüdimõistva otsuse või karistuse määramist käsitleva kohtuotsuse peale. Kui süüdimõistev kohtuotsus langetati pärast seda, kui te tunnistasite end süüdi, siis selle otsuse peale saab edasi kaevata ainult siis, kui süüdistuses esitatud asjaolud ei kujuta endast tegelikult õigusrikkumist.

Millised on ajalised piirangud?

Apellatsioon süüdimõistva otsuse ja/või karistuse määramist käsitleva kohtuotsuse peale tuleb esitada kümne päeva jooksul alates otsuse langetamise kuupäevast. Kaebus tuleb esitada selle piirkonnakohtu kantseleile, kus juhtumit menetleti või ülemkohtu kantseleile, kui juhtumit menetles kriminaalkohus.

Millistel alustel saab edasi kaevata?

Süüdimõistva kohtuotsuse peale saab edasi kaevata järgmistel alustel:

õiglase kohtuliku arutamise tavapäraseid põhimõtteid on rikutud;

esitatud asitõendeid arvesse võttes on otsus põhjendamatu;

kohtu otsus on vale õigusküsimusest lähtudes;

õigust on olulisel määral väärtalt kohaldatud.

Karistuse määramist käsitleva kohtuotsuse peale saab edasi kaevata järgmistel alustel:

karistuse määramist käsitlev kohtuotsus on põhimõtteliselt vale – menetlust toimetav kohus juhindus asjaoludest või õigusest või mõlemast lähtuvalt valesi;

karistuse määramist käsitlev kohtuotsus on ilmselt liialdav või ilmselt ebaadekvaatne.

Süüdimõistva kohtuotsuse või karistuse määramist käsitleva kohtuotsuse peale edasikaebamise aluseid tuleb kaebuses täiel määral selgitada ja põhjendada.

Mis juhtub siis, kui ma esitan apellatsiooni?

Kui te kasutate oma apellatsiooniõigust, jääb teie suhtes langetatud süüdimõistev otsus või karistus jõusse seni, kuni apellatsiooni üle on langetatud otsus.

Tavaliselt lahendatakse apellatsioon 6–12 kuu jooksul.

Apellatsioonimenetluse käigus tavaliselt asitõendeid ei uurita. Uusi asitõendeid võib esitada juhul, kui teist olenemata põhjustel on pärast kohtumenetlust ilmnenuid uued asitõendid. Need asitõendid peavad olema kohtumenetluse seisukohast väga olulised ja teie süütuse tõestamiseks asjakohased.

Mis toimub apellatsioonikohtu istungil?

Apellatsioonimenetluse pooltel on õigus pöörduda kohtu poole poolt- ja vastuargumentide esitamiseks. Väidete kokkuvõtte esitatakse enne istungit kirjalikult. Apellatsioonimenetluse käigus ei arutata esialgset juhtumit uuesti. Eesmärk on kontrollida esimese astme kohtu otsuse mõistlikkust.

Mida võib kohus otsustada?

Ülemkohus võib:

apellatsiooni rahuldada ja tühistada teie süüdimõistva otsuse;

apellatsiooni osaliselt rahuldada ning saata juhtumi tagasi samasse või teise kohtusse uuesti menetlemiseks;

apellatsiooni rahuldamata jätta;

tühistada süüdimõistva kohtuotsuse ning mõista teid süüdi muus õigusrikkumises, mis on asitõenditele tuginedes asjakohasem, ja määrata uue karistuse;

apellatsiooni rahuldada ning saata juhtumi tagasi samasse või teise kohtusse uuesti menetlemiseks.

Mis juhtub, kui apellatsioon rahuldatakse / apellatsiooni ei rahuldata?

Kui teie apellatsioon süüdimõistva kohtuotsuse peale rahuldatakse, siis see kohtuotsus tühistatakse ja karistusest loobutakse. Kui apellatsiooni süüdimõistva kohtuotsuse peale ei rahuldata, siis seda kaebust ei menetleta. Karistuse määramist käsitleva kohtuotsuse peale esitatud apellatsiooni puhul on ülemkohtul õigus karistust vähendada või muuta. Kui apellatsiooni süüdimõistva kohtuotsuse ja/või karistuse määramist käsitleva kohtuotsuse peale ei rahuldata, on ülemkohtul õigus määrata, et vangistust hakatakse kandma apellatsiooni mitterahuldamise kuupäevast.

Kas apellatsiooni saab esitada kõrgemale/teisele kohtule?

Kolmas õigusemõistmise tase puudub. Kui apellatsiooni üle on otsus langetatud, olete kasutanud ära kõik teile kättesaadavad õiguskaitse võimalused. Kui rikutakse teile [Euroopa inimõiguste kaitse konventsiooniga](#) antud õigusi, siis võite pöörduda Euroopa Inimõiguste Kohtusse, kui kohalikul tasandil enam muid võimalusi pole.

Kas ma saan hüvitist, kui esimene otsus oli vale?

Kui teie apellatsioon süüdimõistva kohtuotsuse peale tunnustati vastuvõetavaks ja te olete juba vanglakaristust kandnud, on teil seaduse kohaselt õigus nõuda selle kahju hüvitamist, mis tulenes teie võimetusest töötada.

Kas esialgselt süüdimõistmisest jääb märke, kui minu apellatsioon tunnustati vastuvõetavaks?

Kui teie kohta langetatud süüdimõistev kohtuotsus tühistatakse, siis ei jää märget süüdimõistmise kohta.

Olen pärit teisest liikmesriigist. Kas mind võidakse pärast kohtumenetlust saata tagasi sellesse liikmesriiki?

Kui teile mõistetakse karistuseks vangistus Kyprosel, siis võidakse teid saata karistuse kandmiseks teie riiki, kui vangistus on pikem kui kuus kuud.

Erandkorras võib selle piirangu rakendamata jätta. Vanglasse võtmisel teavitatakse teid sellest õigusest.

Üleviimine teie liikmesriiki ei ole automaatne. Te peate avaldama soovi kanda karistust oma riigis, esitades taotluse kas karistuse määranud riigile (Kypros) või oma liikmesriigile.

Erandkorras võib üleviimine toimuda teie nõusolekuta, kui üks riik peab seda vajalikuks kas teie vanuse või füüsilise või vaimse seisundi tõttu.

Üleviimise tingimused on sätestatud [kohtulikult karistatud isikute üleandmise konventsioonis](#). Üks tingimus selleks on, et tegevus või tegevusetus, mille eest teid süüdi mõisteti, peab olema kuritegu vastuvõtva riigi õigusaktide kohaselt.

Teie üleandmisel teie liikmesriigile reguleerivad kõiki kinnipidamise tingimustega seotud küsimusi selle riigi õigusaktid, aga mitte karistuse määranud riigi õigusaktid. Te peate andma selliseks üleandmiseks oma nõusoleku, välja arvatud eespool nimetatud erandite puhul.

Otsuse peale anda teid karistuse kandmiseks üle päritoluriigile ei ole võimalik edasi kaevata.

Kui mind mõistetakse süüdi, siis kas selle sama rikkumisega seoses saab minu üle taas kohut mõista?

Samas kuriteos ei saa teie üle teist korda kohut mõista, sõltumata sellest, kas kuritegu pandi toime Kyprosel või mõnes muus liikmesriigis. Sama teo eest teistkordse karistamise keeld on Kyprose põhiseadusega tagatud põhiõigus.

Kas teave süüdistuste kohta lisatakse minu karistusregistrisse?

Varasemate süüdimõistmistega üle peab registrit politsei. Iga uus süüdimõistmine lisatakse teie karistusregistrisse. Seda registrit peetakse ja kasutatakse peamiselt karistuse määramiseks. Andmeid ei säilitata nende kriminaalsüüdistuste kohta, millele ei järgnenud süüdimõistvat otsust.

See, kui kaua hoitakse karistusregistris andmeid teie varasemate süüdimõistmistega kohta, sõltub karistuse laadist ning ulatub viiest aastast maksimaalselt 12 aastani.

Karistusregistrit võib politsei teie kohta pidada teie nõusolekuta ning te ei saa olla vastu sellele, et andmed teie kriminaalkorras süüdimõistmise kohta registrisse lisatakse.

Seonduvad lingid

[Kohtulikult karistatud isikute üleandmise konventsioon](#)

Viimati uuendatud: 18/07/2019

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

5. Liiklusnõuete rikkumised

Väiksemaid ja ka tõsisemaid liiklusnõuete rikkumisi käsitletakse, nagu kõiki muid õigusrikkumisi. Tavaliselt on karistuseks rahatravid. Korduvatel õigusrikkujatel võib juhtimisõiguse ära võtta. Enamikku väiksemaid liiklusnõuete rikkumisi käsitletakse halduskorras.

Kes käsitleb liiklusnõuete rikkumisi?

Paljusid väiksemaid liiklusrikkumisi ja liiklemisega seotud rikkumisi võib käsitleda halduskorras, kohaldades õigusaktides ette nähtud rahatravi.

Kiiruseületamise või sõidu käigus mobiiltelefoni kasutamise või mõne muu väikse rikkumise korral lisatakse teie juhiloale ka trahvipunktid. Kui trahvipunkte on rohkem kui 12, tuleb teie juhtum saata kohtusse. Kui te ei nõustu rahatravi ja trahvipunktidega, esitatakse teie vastu kohtusse kriminaalasi.

Politseinik, munitsipaalametnik või kohalik liikluskorraldaja võib teid rahatravi kohaldamisest teavitada. Parkimisrikkumise korral peab teatis sisaldama rikkumist ning teavitama teid, et kui te ei tasu rahatravi 15 päeva jooksul, suureneb see poole võrra.

Kui rahatravi ei tasuta 30 päeva jooksul, võib lisanduda süüdistuse esitamine. Rahatravile võib määrata nii jalakäijate ja ratturite kui ka mootorsõiduki juhtide poolt toime pandud rikkumiste eest. Trahvimäär on sätestatud õigusaktidega.

Kui te nõustute haldustrahviga, siis ei saa selle peale edasi kaevata. Samas kui te eitate rikkumise toimepanemist, võivad ametiasutused pöörduda rikkumise tõestamiseks kohtusse. Kohtu otsuse peale võib edasi kaevata, nagu iga teise kriminaalasjas tehtud otsuse peale.

Halduskorras määratud rahatravi võib sisse nõuda sarnaselt kohtu kohaldatud rahatravile. Sellest ei jää märget karistusregistrisse.

Mis juhtub, kui asi jõuab kohtusse?

Seda on pädev käsitlema selle piirkonna kohus, kus liiklusnõuete rikkumine toime pandi.

Väiksemaid liiklusnõuete rikkumisi menetletakse kohtus sarnaselt kõikidele muudele rikkumistele.

Kohus võib määrata järgmisi karistusi:

rahatrahi;

vangistus;

mootorsõiduki juhtimisõiguse äravõtmine.

Teiste riikide kodanike üle mõistetakse väiksemate liiklusnõuete rikkumistega seoses kohut sarnaselt Küprose kodanikele.

Väiksemas liiklusnõuete rikkumises süüdimõistmise ja ka selles langetatud kohtuotsuse peale võib esitada apellatsiooni samamoodi ja samadel alustel, kui mis tahes muu kohtuasja puhul.

Seonduvad lingid

 [Juhtimine Küprosel – Küprose liikluseeskirjad – Rikkumised, rahatrahvid ja trahvipunktid](#)

Viimati uuendatud: 18/07/2019

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.